

Bemærkninger til forslaget

Tuberkulose koster hvert år verden millioner af menneskeliv – og milliarder af euro, dollars og kroner.

Omkring 2 millioner mennesker dør hvert år af tuberkulose, og 8 millioner bliver smittet, og ifølge WHO vokser den globale epidemi. Som følge heraf erklærede WHO i 1993 tuberkulose for at være en global epidemi, men alligevel stiger antallet af nye tilfælde med 13 pct. om året. Tuberkulose er desuden skyld i de fleste aids-relaterede dødsfald. Mange aids-dødsfald skyldes, at ofrene er blevet smittet med tuberkulose. Det svækkede immunforsvar, som følger aids, gør ofrene særlig sårbare over for tuberkulosevirus. Disse dødsfald er ikke inkluderet i de 2 millioner tuberkulosedødsfald pr. år.

Opgjort i antal døde er tuberkuloseepidemien værst i Sydøstasien. Også i Afrika er antallet af tuberkulose-tilfælde i stigning. Men sygdommen hærger ikke kun i den absolut fattigste del af verden. Der er således over 250.000 tilfælde om året alene i Østeuropa, hvor antallet af tilfælde er stigende efter at have været konstant faldende i de sidste 40 år. I Hviderusland er antallet af tilfælde fordoblet i løbet af 10 år. Heller ikke Vesteuropa går ram forbi. Det skyldes primært, at immigranter, der kommer til Europa, enten er smittede, når de ankommer, eller lever så dårligt i deres nye land, at de udvikler tuberkulose. I Paris har man undersøgt immigranter for tuberkulose. Her har det vist sig, at immigranter mellem 25 og 39 år (frekvensen hos børn og ældre er formentlig højere) har 12 gange større sandsynlighed for at være smittede med tuberkulose end franskmænd. Samtidig er det ofte sværere for immigranter at komme til lægen (ulovligt ophold, brugerbetaling, sprogbarriere). I England er tuberkulose 200 gange mere almindelig hos hjemløse end i resten af befolkningen. Smitten kan dog hurtigt brede sig. Smittede personer giver i gennemsnit på et år smitten videre til 15 personer. Således er der eksempler på, at personer er blevet smittet med tuberkulose i Londons metro.

Danmark har stor erfaring med tuberkulosekontrol, og Serumintitutttet er førende på tuberkuloseområdet. Derfor har Danmark en forpligtelse til at gå ekstra me-

get ind i samarbejdet. F.eks. vil det være oplagt at lave fælles programmer for de baltiske lande. Både Danmark og EU bidrager i dag til Den Globale Fond for Bekæmpelse af AIDS, TB og Malaria, men det er ikke nok. Der skal gøres en meget større og selvstændig indsats.

Hvis en reel kontrol med tuberkulose skal opnås, er det nødvendigt, at regeringer – både i de lande, hvor tuberkulose er et stort problem, og i verdens rige lande – stiller økonomiske midler og forskningsressourcer til rådighed. Det gælder især udviklingen af medicin mod tuberkuloseresistens. Tuberkuloseresistens er en særlig form for tuberkulose, som især er udbredt i Østeuropa. Som navnet antyder, er denne tuberkuloseform svær at behandle, fordi virus så at sige har »haget sig fast«. Denne medicin er i dag meget dyr (10.000 dollars pr. patient pr. år), og det er derfor tvingende nødvendigt at finde billigere medicin. Samtidig er det den form for tuberkulose, der breder sig i Østeuropa. Med udvidelsen af EU vil det være et problem, der kommer tættere på Danmark, og derfor bør regeringen reagere for både at forebygge og at helbrede i langt højere grad, end det er tilfældet i dag.

Medicinalfirmaer må presses til at involvere sig i tuberkulose og stille deres ressourcer til rådighed: dels antibiotika, som i en eller anden grad virker mod tuberkulose, hvad enten det er færdige stoffer eller stoffer, der er på vej, dels deres biblioteker af medicinblandinger, som kan føre til udvikling af nye virksomme typer medicin, og dels de forskere, der er ansat i firmaerne.

Den globale plan mod tuberkulose stopper i 2005, og der er et kæmpestort behov for med det samme at udvikle et stærkt europæisk-amerikansk samarbejde, der kan tage over. For den globale plan får ikke løst tuberkuloseproblemet.

Det bør overvejes at etablere et samarbejde mellem EU og USA, hvor tuberkulose også udgør et stort problem.

Danmarks finansiering af indsatsen imod den globale tuberkuloseepidemi skal komme fra udviklingsbistanden. Det er derfor en del af forslaget, at der skal